

[Norlev.]

raad skulde ønske en kvindelig Præst, saa længe Loven ikke tillader Udnævnelse af Kvinder som Præster. Loven maa ændres først, før den Situation kan komme til at foreligge, som Ministeren omtalte som en akut Situation.

Men for det andet foreligger der i Virkeligheden en akut Situation, som altsaa ikke har været den højtærede Minister bekendt, da Lovforslaget blev fremsat; thi efter hvad jeg har bragt i Erfaring, har Kvindefængslets Ledelse i en Skrivelse til Fængselsdirektoratet indtillet Frk. Ruth Vermehren til Præsteembedet dér, idet man ønsker en kvindelig Præst ikke blot paa den kriminelle, men ogsaa paa den politiske Afdeling. Jeg henstiller baade til den højtærede Minister og til det kommende Udvalg at søge Oplysning om dette Punkt, som er rigtigt. I Betragtning heraf forekommer der mig at foreligge en Situation, der akkurat er lige saa akut, som f. Eks. Situationen var det, dengang Loven om Valgmenigheder blev vedtaget i Danmarks Rigsdag i Slutningen af 60erne i forrige Aarhundrede. Og det er ikke uden Interesse at drage en Sammenligning mellem da og nu.

Dengang var Forholdet det, at det alt-overvejende kirkelige Flertal var imod denne Reform. Paa Fyns Stifts Landemode var der kun 11 Stemmer for, men 50 imod, i Ribe 14 for og 33 imod, i Aarhus Landemode 5 for og 71 imod, i Maribo 2 for og 30 imod, i Viborg 12 for og 41 imod, i Roskilde Landemode ingen for og alle imod — jeg ved ikke, hvor mange de sidste var. Men tager vi de andre Tal, viser de, at der dengang kun har været godt 16 pCt. af de afgivne Stemmer — det vilde altsaa blive færre endnu, hvis jeg havde Roskilde-Tallet med —, som var for en Reform paa dette Omraade, medens 80, ja, man kan maaske sige 90 pCt. var imod. Den kirkelige Konservatisme har lige saa lidt fornægtet sig dengang som nu. Forholdet var desuden det, at samtlige Biskopper undtagen Biskop Kierkegaard, der paa det Tidspunkt var Kultusminister og fremsatte Lovforslaget, nedlagde Indsigelse og fralagde sig enhver Medansvarlighed for Loven om Sognebaandsløsning. Endvidere indsamlede Præsterne en Adresse mod Loven; den fik 40 000 Underskrifter, og Biskop Martensen mente, at den kunde give Motiv til et kongeligt Veto, dersom det blev fornødent, idet man efter den Adresse vilde finde det i sin Orden, at Kongen nægtede at tage Bestemmelse, før Kirken under en eller anden Form var hørt. Man vil altsaa forstaa, at dengang dette

kirkelige Fremskridt kom, var det ikke, fordi der var et Flertal inden for Kirken der ønskede det — tværtimod. Loven kom kun, fordi den daværende Statsminister, Grev Frijs, over for Landstingets Modstand erklærede, at Ministeriet gjorde Lovens Vedtagelse til et Kabinetsspørgsmaal.

Den højtærede Kirkeminister og flere af Ordførerne har sagt, at hvis et Flertal af Landets Menighedsraad ønsker en Ændring i Loven, saaledes at der bliver givet Kvinder Adgang til Præsteembede, vilde det hele ligge ganske anderledes klart. Ja, det vilde det selvfølgelig, men med den Sammenligning mellem Situationen, da Valgmenighedsloven blev vedtaget, og Situationen nu har jeg villet gøre opmærksom paa, at Situationen var altsaa ikke dengang den, at der var et Flertal af Kirken, der ønskede dette Fremskridt, og med den Forbenethed, som er et Særkende for kirkelig Konservatisme, tror jeg ikke, vi ad den Vej let skal faa aabnet Adgang for Kvinder til at blive Præster.

Mange af de Indvendinger, der fra Kirkens Side er fremført, minder i forbausende Grad om en Indvending, som en engelsk Lord engang fremførte i en Debat i Overhuset, idet han erklærede, at det værste Slag, der var tilføjet den engelske Kirke, var, at Biskoppernes Parykker var blevet afskaffet. Den kirkelige Konservatisme i Nutiden klynger sig akkurat lige saa stærkt til de gamle Former og opfører sig, som om selve Himlen vilde falde ned, hvis disse Former blev ændret. Det er tragisk, at Arvtagerne af den grundtvigske Frihedsbevægelse — hvad jeg anser baade den højtærede Kirkeminister og det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen for at være —, den Frihedsbevægelse, der skabte Loven om Valgmenigheder og andre kirkelige Fremskridt, nu staar paa et ganske andet Standpunkt, end de gjorde, som var Forkæmpere for Fremskridtet dengang, idet de mener, at nu skal der værsgo' være et Flertal inden for Kirken, hvis vi skal have et eller andet Fremskridt igennem.

Der blev her fra Talerstolen sagt noget om, at Rigsdagen skulde loyalt holde Kirkens Love, men hvis Rigsdagen havde gjort det, var de tidligere kirkelige Frihedslove ikke kommet. Det er ganske givet! „Kristeligt Dagblad“ skriver i sin Leder i Dag det samme, som er sagt her i Salen, at det vilde være baade urigtigt og hensynsløst over for Kirken, at en konfessionsløs Rigsdag skulde kunne forandre Kirkens ældgamle Ordninger uden at spørge de Mænd, der har Lovens Ret og Pligt til at varetage vigtige kirkelige Sager. Ja, hvis Rigsdagen